

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De Staatssecretaris van
Volksgezondheid, welzijn en sport
drs. M. van Ooijen
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Afdeling Strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

datum 3 maart 2022
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
onderwerp Advies Besluit uitbreiding gelijkgestelde aandoeningen

t (088) 3610000
f (088) 3610022
www.rechtspraak.nl

Geachte heer van Ooijen,

Hierbij treft u aan het advies van de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad'), in reactie op het op de website www.internetconsultatie.nl gepubliceerde concept-Besluit houdende wijziging van het Besluit zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten in verband met het aanwijzen van twee aandoeningen die gelijkgesteld worden met een psychogeriatrische aandoening of verstandelijke handicap (het 'Besluit uitbreiding gelijkgestelde aandoeningen').

Het Besluit

De Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten en de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg zijn op 1 januari 2020 in werking getreden. Voor sommige personen met bepaalde aandoeningen is minder duidelijk onder welk rechtsbeschermingsregime zij gebracht zouden moeten worden als gedwongen zorg nodig is om ernstig nadeel te voorkomen of af te wenden. In de Wzd is de mogelijkheid opgenomen dat bepaalde ziekten of aandoeningen bij besluit onder de Wzd gebracht kunnen worden. Met dit Besluit uitbreiding gelijkgestelde aandoeningen worden twee aanvullende aandoeningen aangewezen als gelijkgestelde aandoening.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 3 maart 2022
pagina 2 van 2

Advies

Het conceptbesluit bepaalt in artikel 1a.1 lid 2 :

*‘Of sprake is van een syndroom, ziekte, letsel of stoornis als bedoeld in het eerste lid, blijkt uit een verklaring van een ter zake kundige arts **die is afgestemd met een ter zake kundige arts van een andere discipline dan die van hemzelf**, op het terrein van de aan de betrokken persoon te verlenen zorg.’*

De Raad merkt op dat het vereiste voor een ter zake kundige arts om afstemming te zoeken met een ter zake kundige arts van een andere discipline dan die van hemzelf een aanvullend vereiste behelst op het onlangs ingevoerde art. 24 lid 4 van de Wet zorg en dwang (Wzd). Artikel 24 lid 4 Wzd bepaalt nou juist dat een ter zake kundige arts de medische verklaring kan afgeven zónder afstemming met een ter zake kundige arts van een andere discipline dan die van hemzelf:

*‘4. Onverminderd artikel 1, vierde lid, kan de rechter op verzoek van het CIZ een machtiging als bedoeld in het eerste lid verlenen ten aanzien van een persoon met een psychische stoornis en de stoornis van die persoon gelijkstellen met een psychogeriatrische aandoening of verstandelijke handicap, indien de rechter op basis van **de verklaring van een ter zake kundige arts oordeelt dat sprake is van een psychische stoornis (...)**.’*

Het is de Raad niet duidelijk waarom dit onderscheid wordt gemaakt en of dit een bewuste keuze van de wetgever is. Het onderscheid lijkt niet gewenst. Indien het om een bewuste keuze gaat, adviseert de Raad dit in ieder geval toe te toelichten in de nota van toelichting.

Daarnaast volgt uit de jurisprudentie van de Hoge Raad dat een psychiater vooralsnog zelfstandig bevoegd werd geacht om een medische verklaring af te geven ten aanzien van een betrokkene met gecombineerde problematiek (zie bijvoorbeeld de [uitspraak](#) van de Hoge Raad van 17 januari 2020, ECLI:NL:HR:2020:71). Voor zover de Raad bekend heeft dit standpunt in de praktijk niet tot problemen geleid.

De Raad vraagt zich dan ook af of de voorgestelde de wijziging noodzakelijk is en of deze niet juist meer druk gaat leggen op de hulpverlening die toch al zwaar belast is. Het vereist immers afstemming tussen twee verschillende disciplines die tot vertraging kan leiden en onduidelijkheid. De Raad heeft begrip voor de wens van de vertegenwoordigers van de cliënten/patiënten om de belangen van hun achterban zoveel mogelijk te waarborgen echter is het ook de vraag of de patiënten in de praktijk gebaat zijn bij deze wijziging.

Hoogachtend,

mr. H. Rappa-Velt
Lid Raad voor de rechtspraak